

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, наркології ,медичної психології та соціальної роботи

2022-2023 навчальний рік

Силабус освітнього компоненту

Соціальна психологія

Нормативний ОК

заочна форма навчання

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

ОПП «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс1

Силабус освітнього компоненту розглянуто
на засіданні кафедри психіатрії ,наркології ,
медичної психології та соціальної роботи

Схвалено методичною комісією з проблем
терапевтичного профілю

Протокол від:
“_30_”06_____2022_ року № 8__

Протокол від:
“_25_”_08_____2022_ року №_1__

Завідувач кафедри

_____ проф.Кожина Г.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розробники силабусу:

1. Коровіна Л.Д., доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи
2. Терьошина І.Ф., доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи

Дані про викладачів, що викладають освітній компонент

Викладачі:

Контактний тел. та E-mail викладача:

Коровіна Л.Д. +3806609788848, e-mail: ld.korovina@knmu.edu.ua

Профайли викладача

<https://scholar.google.ru/citations?hl=uk&pli=1&user=68NXYgcAAAAJ>

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56026820900>

<https://orcid.org/0000-0002-5994-3340>

<https://publons.com/researcher/3948048/liliia-korovina/>

Терьошина І.Ф. +380505509577, e-mail: if.teroshyina@knmu.edu.ua

Профайли викладача

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=aezuv_EAAAAJ&view

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211453409>

<https://orcid.org/0000-0002-8112-2514>

<https://publons.com/researcher/1934787/tieroshyna-iryna/>

Очні консультації, заочні консультації. Он-лайн консультації: на платформі Moodle, Zoom або Google Meet по середам кожного тижня о 14 годині за київським часом.

Локація: 61022, м.Харків, пр. Науки, 4; вул. Академіка Павлова, 46.
Тел./факс (057) 738-10-68.

Бази кафедри: КНП ХОР «Обласна клінічна психіатрична лікарня №3», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», КНП ХОР «Обласний наркологічний диспансер», ННМК «Університетська клініка» ХНМУ.

E-mail:

kaf.bmed.psihiatrii@knmu.edu.ua

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (практичні заняття 8:00-12:15 / 12:25-16:45 у відповідності з розкладом; лекції – 9:20-11:00, 13:20-15:00 у відповідності з розкладом).

Вступ.

Силабус освітнього компоненту «Соціальна психологія» складена відповідно до Освітньо-професійної програми “Соціальна робота” та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 23 “Соціальна робота”, спеціальності 231 “Соціальна робота”.

Опис навчального компоненту:

Соціальна психологія — галузь психологічної науки, яка вивчає закономірності поведінки і діяльності людей, обумовлені включеністю їх в соціальні групи, а також психологічні особливості самих цих груп”.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Соціальна психологія» є властивості людини, які виявляються у взаємодії з іншими людьми, а також особливості соціально-психологічних процесів і феноменів, які породжують ці властивості.

Міждисциплінарні зв'язки:

Даному ОК передують: вступ до фаху, історія, філософія. ОК «Соціальна психологія» забезпечує інші соціально-гуманітарні дисципліни.

Пререквізити освітнього компоненту : Загальна та вікова психологія, вступ до спеціальності соціальна робота

Постреквізити освітнього компоненту : соціальна робота з різними групами клієнтів, основи родинного виховання, волонтерська діяльність, психологія спілкування.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/login/index.php>

1. Мета та завдання освітнього компоненту «Соціальна психологія»:

1.1. Мета: виробити у студентів науковий світогляд і вміння аналізувати соціально-психологічні явища, характерні для соціальної реальності в сучасній Україні; сформувати систему знань про соціальну психологію як суспільне явище і як науку, що вивчає закономірності взаємозв'язку соціального і психологічного; навчити осмислювати систему людських стосунків, знаходити способи вирішення питань, що виникають в комунікативній сфері міжособистісних і міжгрупових взаємодій.

1.2. Завдання освітнього компоненту «Соціальна психологія»:

- сприяти оволодінню теоретичними знаннями про соціальну психологію як культурно-історичне явище і як науку;
- розкрити методологічну основу соціально-психологічних досліджень, сприяти оволодінню найпростішими способами збору, обробки й інтерпретації соціально-психологічної інформації, виробити практичні навички проведення соціально-психологічного дослідження відповідно до стандартних вимог;
- ознайомити студентів із функціями психолога-практика у професійній галузі теле та інфо комунікацій.

У результаті вивчення освітнього компоненту студент повинен:

знати:

- методологічні основи сучасної вітчизняної і зарубіжної соціальної психології;
- понятійно-категоріальний апарат соціальної психології;
- методи вивчення особистості в різних соціокультурних традиціях;
- особливості соціального мислення, соціальної поведінки та соціальних відносин;
- закономірності спілкування і способи управління індивідом і групою;
- соціально-психологічні механізми групоутворення і групової динаміки;

вміти:

- володіти системою теоретичних знань з основних розділів соціальної психології;
- володіти професійною мовою предметної галузі знання;
- володіти сучасними методами пошуку, обробки та використання соціально-психологічної інформації;
  - визначити сутність соціально-психологічних закономірностей спілкування і взаємодії людей, розкрити механізм і типи соціальної взаємодії, визначити способи взаємодії особистості і соціума, способи управління індивідом і групою;
  - розкрити чинники і динаміку групових процесів, визначити особливості утворення малої групи та механізми динаміки малих груп;
  - пояснити натовп як різновид соціальних груп;
  - застосувати на практиці теоретичні знання, використовувати комплексні методи вивчення соціально-психологічного клімату у колективі.

1.3. Компетентності та результати навчання**1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:**

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети</p> <p>ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Фахові компетентності	<p>ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.</p> <p>ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів</p>

(ФК)	<p>становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.</p> <p>ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.</p> <p>ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.</p> <p>ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.</p> <p>ФК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи</p>
1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:	
ПРН	<p>ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.</p> <p>ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.</p> <p>ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.</p> <p>ПРН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.</p> <p>ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.</p> <p>ПРН 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.</p> <p>ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН 20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.</p> <p>ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.</p>

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікаційні навички
- міжособистісні навички
- навички дослідження
- адаптивність
- емоційний інтелект

2. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність ,освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компоненту	
		заочна	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 23 “Соціальна робота”	Нормативна	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: 231“Соціальна робота”	Рік підготовки:	
		1-й	-й
		Семестр	
		2-й	-й
Годин аудиторних –14 самостійної роботи студента - 108	Галузь знань, спеціальність ,освітньо-кваліфікаційний рівень	Лекції	
		4 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		10год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		10бгод.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	

2.1 Опис освітнього компоненту

2.1.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Соціальна психологія як культурний феномен і як наука.	1	вступна
2	Проблема особистості в соціальній психології	1	інформаційна
3	Феномен спілкування в соціальній психології та його інтерактивні параметри	1	інформаційна
4	Класифікація груп та їх соціально-психологічні характеристики.	1	інформаційна
	разом	4	

2.1.2.Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Об'єкт, предмет, поняттєвий апарат і методи соціальної психології	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
2	Історія становлення і розвитку соціальної психології	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
3	Основні напрямки досліджень у сучасній соціальній психології	1	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
4	Значення соціально-психологічних досліджень для галузі	1	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
5	Особистість у соціальному світі.	1	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
6	Соціальні установки	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
7	Деструктивні і конструктивні взаємодії	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік

			ентів заняття;	
8	Спілкування як обмін діями.	1	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
9	Міжособистісне сприйняття та налагоджування стосунків	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
10	Спілкування як обмін інформацією	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
11	Сугестивні впливи в системі масових комунікацій	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
12	Соціальна психологія малих груп	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
13	Соціальні впливи в малій групі	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
14	Натовп як соціально-психологічний феномен і форма масової поведінки людей.	0.5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія,. обговорення з адачем учбових ентів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
15	Особливості дослідження	1	розповідь-	Поточний контроль:

	міжгрупової взаємодії та застосування соціально-психологічного знання в окремих галузях практики.		пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з адачем учбових ентів заняття;	усне опитування Підсумковий контроль:залік
разом		10		

2.1.3.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	«Соціальне» як основна категорія соціології. Діалектика соціально-загального й індивідуального в людині.	6	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік
2	Історичні та соціокультурні передумови виникнення соціальної психології як самостійної науки.	6	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік
3	Методи, техніки, процедури соціально-психологічного дослідження.	7	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік
4	Роль соціально-психологічної інженерії і соціально-психологічних технологій в інноваційному розвитку галузі телекомунікацій.	7	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік
5	Основні теоретичні підходи і напрямки дослідження процесу соціалізації особистості	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік

			освіті; усне опитування	
6	Агресія і альтруїзм у людських взаєминах	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
7	Взаємодія як контакт між людьми і організація діяльності. Механізм соціальної взаємодії.	8	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
8	Дослідження проблем та закономірностей спілкування і взаємодії людей в соціальній психології.	7	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
9	Особливості процесів соціального пізнання	7	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
10	Специфіка комунікативного процесу між людьми.	7	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
11	Технології нейролінгвістичного програмування в системі масових впливів	7	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
12	Поняття «групи» в соціальній	7	Обговорення вивченого самостійно	Поточний контроль: усне опитування

	психології, її основні характеристики та структура. Класифікація груп.		матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
13	Міжособистісні стосунки в групі. Соціальні впливи.	7	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
14	Причини змін психічних процесів і стану свідомості людини у натовпі. Специфіка поведінки людей у натовпу.	7	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
15	Соціально-психологічне знання та практика регулювання соціальних конфліктів	7	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
				106

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти

Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється згідно «Інструкції оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/instr_ocin21.docx

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компоненту, що завершується заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134

4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Проведення та оцінювання заліку

Оцінювання результатів вивчення ОК проводиться безпосередньо під час останнього заняття, яке проводиться науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. це підсумковий контроль, що проводиться після засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з ОК на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи. Оцінювання проводиться по закінченні вивчення освітнього компоненту у формі «заліку»

Підсумкове заняття передбачає такі контрольні елементи:

1.Оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу, який включає наступне:

1) завдання які охоплюють зміст навчального матеріалу підсумкового заняття відповідно до програми ОК

2) усне опитування оцінювання теоретичних знань за всіма темами ОК оцінюються за таблицею:4

Таблиця 4

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти з освітнього компоненту

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і

	вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з освітнього компоненту	
«Відмінно»	Студент відповідає високому (творчому) рівню компетентності: студент виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Студент самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)

«Задовільно»	Студент демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Студент не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

Оцінка з освітнього компоненту

Для ОК, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД.

Оцінка виставляється лише студентам, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище Оцінки "F_x" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення ОК, формою контролю якої є залік.

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 120 балів. Для освітніх компонентів, формою контролю яких є «залік», сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

Після проведення семестрового контролю для ОК, або їх частин, що закінчуються формою контролю «залік», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у ХНМУ», у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, F _x	Незадовільно

3.2. Питання для заліку:

1. Поняття про соціальну психологію як культурно-історичне явище і як науку.
2. Ефект соціальності та його виявлення у психічних феноменах.
3. Соціальна психологія як галузь психологічної науки. Об'єкт і предмет соціальної психології. Структура соціальної психології.
4. Соціальна психологія в системі наук.

5. Теоретичні і прикладні завдання соціальної психології.
6. Основні завдання соціальної психології у галузі теле- та інфокомунікацій.
7. Історія формування і розвитку соціально-психологічних ідей.
8. Перші історичні форми соціально-психологічного знання.
9. Теорії психології народів
10. Розвиток соціально-психологічного знання в царині соціології.
11. Психологія мас і концепція «інстинктів соціальної поведінки».
12. Причини виокремлення соціальної психології у самостійну галузь знання. Витоки української соціально-психологічної думки.
13. Становлення української соціальної психології (60-ті рр. XIX – початок XX ст.).
14. Основні напрямки досліджень у сучасній соціальній психології.
15. Біхевіористський напрямок в соціальній психології.
16. Особливості когнітивного напрямку в соціальній психології.
17. Характеристика соціопсихоаналітичного напрямку досліджень.
18. Загальна характеристика та особливості гуманістичного напрямку.
19. Розвиток української соціальної психології.
20. Методологія та методи дослідження в соціальній психології.
21. Методи емпіричного дослідження.
22. Спеціалізовані соціально-психологічні методи.
23. Соціально-психологічний експеримент.
24. Лабораторний експеримент.
25. Тестування і тестові методики.
26. Метод соціометричних вимірювань.
27. Контент-аналіз і вивчення документів.
28. Поняття особистості в соціальній психології.
29. Соціально-психологічні теорії особистості.
30. Теоретичні підходи щодо дослідження особистості в соціальній психології.
31. Соціально-психологічна структура особистості.
32. Свідомість і самосвідомість особистості.
33. Поняття соціальної установки, ціннісної орієнтації, спрямованості та позиції особистості.
34. Проблема типології особистості.
35. Поняття «соціального типу» і «соціального характеру» особистості.
36. Поняття соціалізації та соціальної орієнтації особистості.
37. Соціально-психологічні і соціологічні аспекти соціалізації.
38. Основні теоретичні підходи і напрямки дослідження процесу соціалізації особистості.
39. Теорії і концепції соціалізації в західній соціальній психології.
40. Стадії соціалізації особистості. Основні етапи соціалізації.
41. Механізми та інститути соціалізації.
42. Моделі соціалізації особистості.
43. Індивідуальні особливості людини і зовнішні поведінкові вияви.
44. Специфіка входження особистості у систему соціальних взаємодій.
45. Структура і прояви міжособистісних відносин.
46. Міжособистісні відносини як необхідні умови формування та розвитку особистості.
Проблема становища особистості в групі.
47. Статусно-рольові характеристики особистості.
48. Мотиви соціальної поведінки. Механізм соціальної регуляції поведінки особистості.
49. Спілкування як форма існування і виявлення людської сутності. Структура і функції спілкування. Основні характеристики спілкування.
50. Особистість у контексті спілкування.
51. Спілкування як взаєморозуміння та взаємопізнання людей. Особливості процесів міжособистісного пізнання.
52. Роль міжособистісного сприйняття у процесі спілкування.

53. Поняття соціальної перцепції. Об'єкт соціальної перцепції. Суб'єкт соціальної перцепції. Перцептивні механізми та ефекти.
54. Проблема досягнення порозуміння. Причини виникнення бар'єрів непорозуміння та шляхи їх подолання.
55. Спілкування як обмін інформацією. Комунікація в міжособистісних відносинах. Поняття, сутність та різновиди міжособистісної комунікації.
56. Специфіка комунікативного процесу між людьми. Комунікативні моделі та форми. Засоби комунікації. Психологічні особливості вербальної комунікації.
57. Основні види невербальної комунікації. Комунікативні перешкоди.
58. Поняття індивідуальної і масової свідомості.
59. Поняття, сутність і характеристики міжособистісних соціально-психологічних впливів на свідомість.
60. Типологія психологічних впливів на свідомість особистості і суспільства.
61. Механізми соціально-психологічного впливу в процесі спілкування.
62. Способи і форми соціально-психологічного впливу в процесі спілкування.
63. Соціальні технології психологічного впливу на масову свідомість.
64. Поняття «групи» в соціальній психології. Композиція і структура групи.
65. Основні характеристики групи. Групові процеси
66. Головні підходи до вивчення малих груп у соціальній психології.
67. Школа "групової динаміки" (К.Левін): проблема розвитку і динаміки малих груп: основні процеси та фази.
68. Інтеракціоністський підхід: мала група як колектив: міжособистісні стосунки в групі.
69. Соціальні впливи.
70. Соціометричний підхід: соціометричні індекси групової згуртованості.
71. Організаційно-управлінський підхід: стилі лідерства і керівництва в малих групах.
72. Групові конфлікти.
73. Зміст і структура великої соціальної групи.
74. Загальна характеристика і типи великих соціальних груп. Стихийні групи. Масові спільноти.
75. Застосування прикладних соціально-психологічних досліджень міжгрупової взаємодії в окремих галузях практики: у сфері масових комунікацій, психології впливу, зв'язків з громадськістю, реклами.
76. Практика регулювання соціальних взаємодій у галузі теле- та інфокомунікацій. Поняття психічної і соціальної напруженості.
77. Критичні й конфліктні ситуації у професійній сфері діяльності, механізми їх виникнення. Психологічне забезпечення соціального управління, соціально-психологічна діагностика,
78. Корекція і профілактика ПТСР і СЕВ в організаціях галузі теле- та інфокомунікацій.

3.3.Контрольні питання:

Тема 1. Соціальна психологія як культурний феномен і як наука.

- 1.Поняття про соціальну психологію як культурно-історичне явище і як науку.
- 2.Ефект соціальності та його виявлення у психічних феноменах.
- 3.Соціальна психологія як галузь психологічної науки.
- 4.Об'єкт і предмет соціальної психології.
- 5.Структура соціальної психології.
- 6.Соціальна психологія в системі наук.
- 7.Теоретичні і прикладні завдання соціальної психології.
- 8.Основні завдання соціальної психології у галузі теле- та інфокомунікацій.

Тема 2. Історія формування і розвитку соціально-психологічних ідей.

- 1.Перші історичні форми соціально-психологічного знання.
- 2.Теорії психології народів.

3. Розвиток соціально-психологічного знання в царині соціології.
4. Психологія мас і концепція «інстинктів соціальної поведінки».
5. Причини виокремлення соціальної психології у самостійну галузь знання.
6. Витоки української соціально-психологічної думки.
7. Становлення української соціальної психології (60-ті рр. XIX – початок XX ст.).

Тема 3. Основні теоретичні напрямки сучасної соціальної психології.

1. Основні напрямки досліджень у сучасній соціальній психології.
2. Біхевіористський напрямок в соціальній психології.
3. Особливості когнітивного напрямку в соціальній психології.
4. Характеристика соціопсихоаналітичного напрямку досліджень.
5. Загальна характеристика та особливості гуманістичного напрямку
6. Розвиток української соціальної психології.

Тема 4. Методологічні основи соціально-психологічного дослідження.

1. Методологія та методи дослідження в соціальній психології.
2. Методи емпіричного дослідження.
3. Спеціалізовані соціально-психологічні методи.
4. Соціально-психологічний експеримент.
5. Лабораторний експеримент.
6. Тестування і тестові методики.
7. Метод соціометричних вимірювань.
8. Контент-аналіз і вивчення документів.

Розділ 2. Специфіка соціально-психологічного підходу до вивчення проблеми особистості

Тема 5. Проблема особистості в соціальній психології.

1. Поняття особистості в соціальній психології.
2. Соціально-психологічні теорії особистості.
3. Теоретичні підходи щодо дослідження особистості в соціальній психології.
4. Соціально-психологічна структура особистості.
5. Свідомість і самосвідомість особистості.
6. Поняття соціальної установки, ціннісної орієнтації, спрямованості та позиції особистості.
7. Проблема типології особистості.
8. Поняття «соціального типу» і «соціального характеру» особистості.

Тема 6. Дослідження процесу і моделей соціалізації особистості.

1. Поняття соціалізації та соціальної орієнтації особистості.
2. Соціально-психологічні і соціологічні аспекти соціалізації.
3. Основні теоретичні підходи і напрямки дослідження процесу соціалізації особистості.
4. Теорії і концепції соціалізації в західній соціальній психології.
5. Стадії соціалізації особистості.
6. Основні етапи соціалізації.
7. Механізми та інститути соціалізації.
8. Моделі соціалізації особистості.

Тема 7. Особистість у структурі соціальних взаємодій і відносин.

1. Індивідуальні особливості людини і зовнішні поведінкові вияви.
2. Специфіка входження особистості у систему соціальних взаємодій.
3. Структура і прояви міжособистісних відносин.

4. Міжособистісні відносини як необхідні умови формування та розвитку особистості.
Проблема становища особистості в групі.

5. Статусно-рольові характеристики особистості.
6. Мотиви соціальної поведінки.
7. Механізм соціальної регуляції поведінки особистості.

Розділ 3. Соціально-психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.

Тема 8. Феномен спілкування в соціальній психології та його інтерактивні параметри.

1. Спілкування як форма існування і виявлення людської сутності.
2. Структура і функції спілкування.
3. Основні характеристики спілкування.
4. Особистість у контексті спілкування.
5. Спілкування як форма виявлення активності особистості.
6. Інтерактивний параметр спілкування.
7. Взаємодія (інтерація) як контакт між людьми.
8. Компоненти процесу взаємодії.
9. Види взаємодії.
10. Конфліктні взаємодії в соціально-психологічному контексті.

Тема 9. Перцептивна сторона спілкування.

1. Спілкування як взаєморозуміння та взаємопізнання людей.
2. Особливості процесів міжособистісного пізнання.
3. Роль міжособистісного сприйняття у процесі спілкування.
4. Поняття соціальної перцепції.
5. Об'єкт соціальної перцепції.
6. Суб'єкт соціальної перцепції.
7. Перцептивні механізми та ефекти.
8. Проблема досягнення порозуміння.
9. Причини виникнення бар'єрів непорозуміння та шляхи їх подолання.

Тема 10. Інформаційно-комунікативні аспекти спілкування.

1. Спілкування як обмін інформацією.
2. Комунікація в міжособистісних відносинах.
3. Поняття, сутність та різновиди міжособистісної комунікації.
4. Специфіка комунікативного процесу між людьми.
5. Комунікативні моделі та форми.
6. Засоби комунікації.
7. Психологічні особливості вербальної комунікації.
8. Основні види невербальної комунікації.
9. Комунікативні перешкоди.

Тема 11. Психологічні способи впливу в процесі спілкування.

1. Поняття індивідуальної і масової свідомості.
2. Поняття, сутність і характеристики міжособистісних соціально-психологічних впливів на свідомість.
3. Типологія психологічних впливів на свідомість особистості і суспільства.
4. Механізми соціально-психологічного впливу в процесі спілкування.
5. Способи і форми соціально-психологічного впливу в процесі спілкування.
6. Соціальні технології психологічного впливу на масову свідомість.

Розділ 4. Проблема груп та міжгрупової взаємодії в соціальній психології.

Тема 12. Класифікація груп та їх соціально-психологічні характеристики.

1. Поняття «групи» в соціальній психології.
2. Композиція і структура групи.
3. Основні характеристики групи.
4. Групові процеси. Класифікація груп.
5. Класифікація і загальна характеристика великих груп.
6. Класифікація і загальна характеристика малих груп.
7. Група та організація (соціально-психологічні ознаки).
8. Значення різних типів малих груп для детермінації поведінки індивіда.
9. Структурні й динамічні аспекти малих груп.

Тема 13. Соціально-психологічні підходи до вивчення малих груп і дослідження їх динаміки.

1. Головні підходи до вивчення малих груп у соціальній психології.
2. Школа "групової динаміки" (К. Левін): проблема розвитку і динаміки малих груп: основні процеси та фази.
3. Інтеракціоністський підхід: мала група як колектив: міжособистісні стосунки в групі. Соціальні впливи.
4. Соціометричний підхід: соціометричні індекси групової згуртованості.
5. Організаційно-управлінський підхід: стилі лідерства і керівництва в малих групах. Групові конфлікти.

Тема 14. Великі соціальні групи і спільноти.

1. Зміст і структура великої соціальної групи.
2. Загальна характеристика і типи великих соціальних груп.
3. Стихійні групи. Масові спільноти.
4. Поняття натовпу як соціально-психологічного феномену.
5. Класифікація натовпів.
6. Натовп і публіка. Натовп і маса.
7. Паніка як феномен натовпу.
8. Специфіка поведінки людини у натовпу.
9. Маніпуляція свідомістю і поведінкою людей в натовпі

Тема 15. Особливості дослідження міжгрупової взаємодії та застосування соціально-психологічного знання в окремих галузях практики.

1. Застосування прикладних соціально-психологічних досліджень міжгрупової взаємодії в окремих галузях практики: у сфері масових комунікацій, психології впливу, зв'язків з громадськістю, реклами.
2. Практика регулювання соціальних взаємодій у галузі теле- та інфокомунікацій.
3. Поняття психічної і соціальної напруженості.
4. Критичні й конфліктні ситуації у професійній сфері діяльності, механізми їх виникнення.
5. Психологічне забезпечення соціального управління, соціально-психологічна діагностика, корекція і профілактика ПТСР і СЕВ в організаціях галузі теле- та інфокомунікацій.

3.4. Індивідуальні завдання студентів під керівництвом викладача проводяться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей за ними. За участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат, які можуть додаватись заохочувальні бали (не більше 10). В жодному разі загальна сума балів за ПНД не може перевищувати 120 балів

Розрахунок балів:

1. Написання та захист (презентація) реферату за будь-якою темою програми 2-3 бали
2. Виконання та успішний захист самостійної індивідуальної роботи, проекту тощо 4-6 балів
3. Участь або презентація стендового доповіді на конференції 7-8
4. Переможці (три перших призових місця) на олімпіаді або конференції 10

3.5. Правила оскарження оцінки.

Студент звертається із відповідним запитом до викладача, який переглядає наявні результати навчальної діяльності студента, що підлягають оцінюванню, при цьому за об'єктивних умов (виявлені технічні помилки) набрані бали можуть бути підвищені. У ситуації, коли студент претендує на вищий бал і вважає оцінювання результатів його навчальної діяльності необ'єктивним, на кафедрі створюється комісія, яка пропонує здобувачу у визначеній формі (усній/письмовій) продемонструвати рівень набутих знань, умінь і навичок з даного ОК. Бали можуть підвищитися в тому випадку, якщо студент підтверджує задекларований ним рівень знань.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту Щоб досягти мети навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати заняття, читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Відвідування занять та поведінка. Студентам необхідно не спізнюватися і не пропускати заняття. До початку занять на базі кафедри студенти повинні пройти медогляд і мати санітарну книжку. Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими освітніми потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, зв'яжіться з викладачем.

Рекомендації щодо успішного складання ОК: активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

Техніка безпеки. Всі студенти повинні обов'язково пройти інструктаж з техніки безпеки, який проводиться на початку першого заняття. Інструктаж проводить викладач академічної групи або відповідальна особа, згідно з інструкцією затвердженої наказом ХНМУ із записом у відповідному журналі.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності. Списування та плагіат при підготовці студентських наукових робіт не допускаються. Використання електронних гаджетів (мобільний телефон, планшет) не допускається в ході практичних занять, лекцій та при проведенні всіх видів контролю.

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

6. Рекомендована література

1. Москаленко В.В. М 82 Соціальна психологія. Підручник. Видання 2ге, виправлене та доповнене – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 688 с.
2. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностаї, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.

Інформаційні ресурси

https://stud.com.ua/25078/psihologiya/sotsialna_psihologiya